

MUISTIO VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTON VIERAILU PARIKKALAN TOIMINTAKESKUS

Aika	10.11.2025 klo 14.30–16.00
Paikka	Toimintakeskus, Parikkalantie 30, Parikkala
Läsnä	Eija Sutinen Risto Nokelainen Marjatta Laukkanen Annika Kokko Heidi Meuronen Minna-Kaisa Heinonen Markku Uimonen Helena Mattinen

1. Vierailun tarkoitus

Tavoitteena oli tutustua Parikkalan toimintakeskuksen toimintaan, palveluihin ja tiloihin, sekä keskustella yksikön arjesta, asiakkaiden osallistumismahdollisuuksista ja kehittämistarpeista.

2. Toimintakeskuksen toiminta- ja tilat

Toimintakeskuksessa on kolmekymmentä neljä asiakasta ja neljä ohjaajaa. Toiminta tapahtuu tilojen ylä- ja alakerrassa. Tilat koetaan osittain epäsoviksi mm. ääniolosuhteiden vuoksi. Osa asiakkaista hyötyisi rauhallisemmasta ja hiljaisemmasta ympäristöstä.

Esteettömyys on myös haaste, kaikki eivät pääse alakertaan, joten pyörätuolia käyttävät ja liikuntarajoitteiset asiakkaat toimivat pääsääntöisesti yläkerrassa.

Toimintakeskus ja Petäjämäen asumisyksikkö ovat saman esihenkilön alaisuudessa, ja yksiköiden välillä on tiivis yhteistyö. Periaatteen on, että Parikkalan alueella järjestettäviin tapahtumiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan yhteisesti.

3. Asiakkaat ja alueellinen kattavuus

Toimintaan on pystytty ottamaan kaikki asiakkaat mukaan ja asiakaskunta on laaja-alainen yli kuntarajojen. Asiakkaita tulee Parikkalasta, Rautjärven asemanseudulta, Simpeleen keskustasta sekä joitakin maksusitoumuksella myös Savonlinnasta ja Vantaalta.

Kuljetukset on järjestetty taksikyydein kimppakyyteinä, jotta kukaan ei matkustaisi yksin.

Keskustan alueella asuvat asiakkaat saapuvat kävellen ja Simpeleeltä tulevat osallistuvat toimintaan noin kolmena päivänä viikossa.

Toimintakeskus on avoinna arkisin 7.30 – 16.00.

4. Asiakasrakenne ja työtoiminta

Toimintakeskuksen ja Petäjämäen asiakkaat / asukkaat ovat täysi-ikäisiä. Nuorimmat ovat noin

kaksikymmentävuotiaita ja vanhimmat lähellä eläkeikää. Yli kuusikymmentäviisivuotiaat asiakkaat siirtyvät eläkkeelle. Eläkkeelle siirtymisen jälkeen henkilö siirtyy asumisyksikköön tai kotiin ja heille järjestetään edelleen erilaista ohjelmaa.

Noin kymmenenhenkilöä osallistuu toimintakeskuksen työtoimintaan, josta maksetaan 1 euron tuntipalkka.

5. Arjen toiminta

Sekä toimintakeskuksessa että Petäjänmäen asumisyksikössä asiakkaat osallistuvat aktiivisesti arjen tehtäviin. Asiakkaat valmistavat ruokia, siivoavat ja hoitavat piha-alueita yhdessä ohjaajien kanssa. Päivän aikana järjestetään kudontaa, käsitöitä ja tilaustöitä, esim. mattoja. Tilustöitä on viime aikoina ollut vähemmän, mutta syksyn aikana valmistui yksi tilaustyömatto. Matonkuteita on saatu lahjoituksena.

Ruokailu ja kahvitukset ovat maksullisia, mutta muu toiminta toimintakeskuksella on maksutonta. Toiminnan tavoitteena sekä toimintakeskuksella että Petäjänmäessä on sopeuttaa asiakkaita normaaliin arkeen ja vahvistaa heidän omaa toimintaa ja elämänhallintaa.

6. Toiveet ja kehittämisideat

Vierailun yhteydessä esiin nousi useita toiveita ja kehittämistarpeita.

Vertaistoiminta ja harrastusmahdollisuudet

Toivotaan lisää esim. kansalaisopiston järjestämää ryhmätoimintaa kehitysvammaisille, kuten taide- ja musiikkiryhmiä.

Tällä hetkellä toimii vain yksi liikuntaryhmä ja sitä voivat käyttää vain rajatusti tietyt henkilöt toimintakykynsä ja ikänsä perusteella.

On ollut erilaisia kokeiluja, kuten vierailuja koululle soittamaan soittimia ja yhteisiä lounashetkiä ruoan valmistuksesta lähtien, nämä jääneet yksittäisiksi kokeiluiksi.

Ilta-aikaan, klo 16 jälkeen, tapahtuville ryhmille olisi kysyntää, koska toimintakeskuksen päivä päättyy klo 16.

Retket ja kulttuuritoiminta

Toimintakeskus tekee retkiä ja vierailuja, kuten teatteri- ja uimareissuja, esimerkiksi Tanhuvaaraan Savonlinnaan. Retkille osallistuminen riippuu asiakkaiden toimintakyvystä ja kaikki eivät retkille pysty osallistumaan. Suunnitteilla on teatteriretki Savonlinnaan marraskuussa ja Joel Hallikaisen joulukonserttiin Oronmyllylle.

Eläkeliitto Parikkala esitti yhteistyötoiveita ja aikeita tapaamisen yhteydessä.

Sekä päiväkotilaiset että lukiolaiset ovat tehneet vierailuja, esim. penkkarit, vanhojen tanssit. Nojatuolivieras toiminta on ollut toimintakeskuksessa ohjelmassa. Vieraina on ollut kutsuttuna mm. Parikkalan kunnanjohtaja ja paikallislehden toimittaja. Seurakunnan diakonityöntekijä oli menossa seuraavalla viikolla vieraaksi.

Toiveena esitettiin myös puutöihin liittyvää toimintaa miehille, lavistyylistä tanssia, esiintymisiä, teema-aiheinen tapahtuma, kuten Elämäni-biisi ja talent- kilpailuja.

Neuvosto kysyi, onko jotain toiveita, mitä toimintakeskukseen toivottaisiin lahjoitettavan. Mieluisa olisi palapelit, värit ja värityskirjat.

7. Havaitut käytännön haasteet ja palautteet

Esteettömyys ja liikkuminen.

Parikkalan rautatieaseman esteettömyys nousi huolenaiheeksi. Junalla matkustaminen on mahdollista vain henkilöille, jotka pystyvät liikkumaan itsenäisesti. Tämä mm. rajaa osallistumismahdollisuuksia retkille ja matkoille.

Kuljetuspalvelut

On ollut tilanteita, joissa tilatut taksipalvelut eivät ole saapuneet sovitusti tai paluumatka on jäänyt järjestymättä. Nämä tilanteet ovat aiheuttaneet pettymystä ja turvattomuuden tunnetta ja osalle asiakkaista haluttomuutta osallistua tuleville retkille.

Käytännön ongelmia on myös kauppareissuissa. Asiakas voi kävellä kauppaan, mutta paluu ostosten kanssa ei onnistu kasseja kantaen ja on todettu, että taksikyytejä ei saa tällaisille reissuille. Tämä rajoittaa itsenäistä asiointia ja omatoimisuutta arjessa.

Tilatarpeet ja turvallisuus

Petäjämäkeen suunniteltuja ja jo kymmenenvuotta sitten luvattuja varastotiloja ei ole vielä toteutettu, aikanaan kunnalta luvattu.

Toimintakeskuksen etupihalla on kaksi isoa istutusruukkua, jossa nyt melkoisen pystyyn kuolleet havut. Toimintakeskus toivoisi, että he voisivat nämä uudelleen sijoittavat ja he saisivat niistä pienen esteen rappusten reunaan, turvallisuutta lisäämään.

Etuoven lähellä oleviin terassin portaisiin toivotaan estettä tai kaidetta koska siellä on sattunut kaatumisia ja putoamisia useamman kerran asukkaiden toimesta.

Rakennuksen ympäri ajavat autot aiheuttavat vaaratilanteita. Tähän olisi toiveena betoniporsaiden tai esteiden lisääminen. Auraajat eivät ole suhtautuneet myötämielisesti tähän.

Yhteistyö ja osallistaminen

Toivottiin, että kunta voisi tarjota pieniä työtehtäviä toimintakeskuksen asiakkaille.

Ystäväpalvelut ja ilta-aikainen juttuseura nousivat toiveiksi erityisesti yksin asuville.

Toimintakeskukselle toivotaan tiedonkulkua esimerkiksi silloin, kun Kirjolan koululla tai päiväkodilla on esityksiä, joihin asiakkaat voisivat osallistua. Myös päiväsaikaan järjestettäviä elokuvanäytöksiä toivottiin järjestettävän ajoittain.

Annika Kokko lupasikin selvittää, olisiko mahdollista, että koululla 14.10.25 esitettävään elokuvanäytökseen voisi osallistua toimintakeskuksen asiakkaita.

Lisäksi toivottiin tiedoksi päivämääriä/ osallistumismahdollisuuksia Imatran seudun musiikkiopiston kevät- ja joulumatineoista Harjulinnessa, jotta asiakkaat voisivat osallistua näihin yleisönä.

Yhteistyö tanssistudio Jamin kanssa on jo käynnistynyt. 29.11.25 opetuspisteen oppilaat esiintyvät Petäjämäessä ja Käskynkässä, järjestäen tanssivan kulkueen. Näin toimintakeskuksen ja asumisyksikön asukkaat pääsevät nauttimaan kulttuurielämyksistä.

8. Yhteenveto

Vierailulla saatiin kattava ja monipuolinen kuva Parikkalan toimintakeskuksen arjesta, vahvuuksista ja kehittämiskohteista. Toiminta on yhteisöllistä ja asiakaslähtöistä, mutta kehittämistarpeita on erityisesti:

- esteettömyydessä ja turvallisuudessa

- harrastus- ja vertaistoiminnan lisäämisestä vapaa-ajalla
- kuljetuspalveluiden luotettavuudessa ja sujuvuudessa
- sekä yhteistyön vahistamisessa kunnan ja paikallistoimijoiden kanssa.

Toimintakeskuksessa tehdään arvokasta työtä, joka tukee asiakkaiden osallisuutta, hyvinvointia ja arjen hallintaa Parikkalan alueella.